

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільні сьвятах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Вісті з Канади.

(Слово на розум нашим селянам.)

Руска газета в Америці *Свобода* з 28-го січня с. р. поміщає такий цікавий лист від Кирила Геніка, господаря в Канаді; він пише:

Рік 1896 належить нам уважати за той, в котрім еміграція нашого народу до Америки, взглядно до Канади на правду розпочалась. Пришло в тім році році до 1000 душ, між котрими лише мала часть поляків, так що сьміло можем уважати за руску еміграцію. А що сей рух еміграційний в великій части був хиблений, тож він не так пожитку, як хіба лише шкоди Русинам наніс; а щоби тое і на будуче не мало місця, хочу тую так для нас важну справу на підставі моїх досвідів Вам представити і зрідло над нею застановити ся.

Брошура написана д-ром Олеськовим о еміграції,*) спонукала декотрих з наших людей до виїзду за море, де би могли найти ліпше жите ніж в ріднім, тінім краю. Порадившись д-ра Олеськова виїхали они і послушавши ради того досвідченого чоловіка, в тій справі одинокого між Русинами, на тім зле не виїшли. Однак що стало ся дальше. Агенти в Гамбурзі, а найбільше Карльсберг, захопив кілька адресів від ідучих і став блудними листами вабити людей не свідомих до як найскоршого виїзду до Канади. Повіт: Борців та Заліцки захонив сей агент в руки, та нуж зваблюючи листи писати, так що нарід зовсім змішав ся — без застанови став тратити свою землю, аби як найкорше в Канаду. Розуміє ся, що агентови ходить о свій зиск, а не о жите хлопів галицьких. В тім біда що наш нарід сего не зрозумів, але чим скорше став тратитись, не зважаючи, що зима остра зближає ся. Стративши землю, не обрахувавшись і не порадившись сі розумних людей, на сам лист

*) Ми про неї писали в числі „Буковини“ 1896 р.

агента пустив ся в дорогу. Що-ж з того вишло? От що — що родина по оплаченю дороги приїхала до Вінніпегу і увиділа ся цілком нещасливою, бо без цента, або з пару долярами на чужій землі. На таке горе зруйнованої родини в чужині, без гроша, без знаня чужої мови страшно дивитись, аж мороз по тілі йде. Таких родин багато в 1896 р. загостило, так що ряд був змушений як жебраків жити, доки не дав їх до служби, а кільканайцять родин осівших на фармах до весни мусить жити. Така еміграція принесла нам в самім початку лише встид і ганьбу. Нарід з тих двох повітів, та 10 родин з Буковини, повіта Кіцманьського, прийшов майже без гроша, чорний як жебраки, та обдертий в поганій народній одежі. — Що за смутний образ, прошу подумати, яка білизна була на тих родинах, що їхали з Галичини до Вінніпегу і через п'ять тижнів не зміювали білизни! Запятаймо ся самі себе — чи ж можна нас уважати за нарід спосібний до життя американського? Газети англійські стали висміювати наших селян що прибули в одежах таких непрактичних, та по газетах малювали наших брудних людей. Стали писати, що то не нарід, а якісь цигани, не спосібні до культури, отже найліпше би було, аби таке сьміте в край цивілізований не впускати. За тими і німецькі газети стали то саме писати. — Отже поки час, справу треба инакше повести.

Перша і найголовніша річ не треба на сліпо пускати ся в такий далекий край, треба порадитись з розумними людьми. Дуже важна річ і то, щоби ніхто не важив ся в своїй одежі їхати. Як покидаєш, чоловіче, рідний край, лиши й одежу там, бо тут треба тобі в нового чоловіка переродити ся. Одежа наша руска не практична, неприлична. Жінчина в своїй одежі неприлично виглядає, а Англійці як нарід високо інтелігентний бриють ся тою одежею, так що й слуги в тій одежі прийняти не хоче. Народ англійський хоче, аби его слуги не ріжнили ся від его дому. Кождий, котрий хоче бути в Ка-

наді, має знати тое, що без гроша не можна їхати, бо скоро може ся стати, що з Гамбурга стануть завертати всіх домів, преці не маємо жадного права вимагати від ряду канадійського, щоби нас живив як жебраків!... Канада потребує людей праці і таких, котрі мають троха грошей на початок до дарованої фарми. Найменше має мати родина 200 доларів (500 левів) щоби удержала ся на фармі. Взагалі раджу вам всім, котрі хочете вибирати ся, нічого не робіть на сліпо, не спішіть ся, нехай по пару людей з села виїдуть, а свої маєтки не давайте в руки жидів, але самі між собою діліть, бо хто не розважно і не чесно буде робити, не найде нігде лучшої долі. Преці, як виходиш, то лише ддятого щоби тобі тай оставшому ся братови було легше жити. Дальше, дуже не добре чоловікови неписьменному в дорогу пускати ся, принаймій щоби хоть дитина знала читати. — Отже раз відзиваю ся до вас братя галицькі, і буковинські не пускайте ся в дорогу не порадивши ся наперед. Не вірте агентам, котрим лише о то ходити, щоби взяти гроші за ваш перевіз через море. При кінці ще скажу і то, що дуже мало або й нічого не треба брати зі свого села, бо перевіз коштує багато, а по друге тут все інакше тай не дороге, так що до господарства як і убрания. -- При сім здоровлю вас всіх і маю надію, що схочете після моєї ради поступати, а тим самим направите тое, що ваші братя не свідомі для нашої справи еміграційної злого зробили.

Кирило Генік, господар в Канаді.

Той Кирило Генік, господар не такий темний, як наші селяни; він скінчив цілу гімназію — отже знає в світі порядок. Так бачите, як він радить. Каже, що як хто в Канаді не мав на початок до господарки 500 левів, то не має чогу рушати ся. Тепер же порохувати, що коштує дорога: найменше 150 левів на кожду особу і отже як їде батько, мати і трое діттих, то мусять за саму дорогу заплатити до 800 левів, а ще крім того, як пише К. Генік, повинні до-

БУДНИК 417.

(Конець).

— Пек, пек та осина! — скрикнула жінка весело — ти чого так витріскуєш, як би Татари ішли. Сигнали били давно, деж ти волочиш ся? Бери ліхтарню, тай гайда на штрепу.

— Гайда ти з твоім хабалем з хати! — крикнув будник дрожачим голосом від зворушення.

— Ов, так обое разом висилаєш нас? — засьміяла ся жінка, а єї сьміх, хоть трохи штучний і вимушений, полляв ся срібним потоком.

— Як ти сьмієш частувати ся в мойй хаті з тим шибеником? — перервав їй будник храпливим голосом. Ему стискала досада горло мов постороньом, а ноги дрожали так, що аж угинали ся в колінах.

Але жінка не звертала на него уваги. Она обтирала ніби дуже уважно гніт оливної лампи і здвигала кокетно раменами, оживляючи цілу свою стать перериваним, пустим сьміхом.

— Я на те господина, щоби частувала, кого схочу, — відповіла вкінці серед сьміху.

— Ти не господина, коли не умієш бути чесною жінкою.

— Або я хотіла бути твоею жінкою? Будло мене не силувати іти за тебе.

— Я тебе силував! Хіба тими дарунками, що наносив ся тобі. Чи ти не виділа, за кого

їдеш? Чи не маєш своєї хати, свого господарства, не маєш діток — чого тобі ще треба?

— Гм... гм... — посьмішковує ся жінка. — Мені треба чоловіка, щоби мене любив і я его любила.

— Чи ж я тебе не любив, чи не догоджував тобі у всім, не продував твої сліди? А ти мені чим відплачуєш: ганьбою?

— Ви самі робите ганьбу! — відозвав ся молодий чоловік за столом спокійним і певним голосом. — Самі нападаєте на жінку, самі зачинаєте сварку тай самі робите ганьбу.

— Ти мовчи, — крикнув до него будник — коли я до тебе не говорю! Я з тобою поговорю інакше. Насте! — гримнув на жінку, — кажи ему забирати ся звідси!

Настя похилила ся тільки низше над лампу і мовчала.

— Раз на все кажи ему забрати ся звідси, — наставив будник — або я дам вам таку пам'ятку, що на віки не промовите до себе.

— Не грозить так дуже, бо ще перестрашите дитину, — перецідив з насьмішкою парубок. Він споглядав від часу до часу на Настю, як она мовчала упертим спокоем і чув себе безпечним в чужій хаті супротив грозьб господаря.

Через отверті двері надбігло дівчатко з сокирою.

— Тату, нате сокиру! — залобеділо. — Я шукала єї всюду і найшла аж в стаїни під жодубом.

Будник вхонив дрожачою рукою тонір і

підніс его з розмахом до гори понад голову. Він вимахував ним, мовби мав кинути ся на десяток ворога, а за кождим рухом змагала его злість чим раз більше; в голові чув шум, а в очах ему мінило ся — він відходив від памяти.

— Тепер виблала твоя остатна година! — крикнув і постунив ся до стола.

Руманий парубок відкочив в зад і опер ся цілою своєю поставою в кут стіни, мов би хотів шукати захисту перед небезпечним топором. Він був високий і кремезний собою і навіть в небезпеченстві не стратив свого спокою. Тільки око горіло огнем і було видно, що він приготований хотьби голірuch станути до нерівної борби. Але в тій хвилі скрикнула жінка людским голосом і кинула ся на груди загроженого парубка.

— Розбийник, душегуб! — кричала она, мов непритомна. — То вбий мене перше, розрубай мені голову — я хочу сама вмерти бо я сама винна.

Будникови застигла вся кров в жилах. Сей оклик жінки був для него наче вироком смерти. Що-ж з того, що він занодіє лихо своему ворогови, коли она его любить; а відтак стане его ще більше любити. Він опустил сокиру... Хвилю було чути тільки легке пхикане застрашеної дитини і там десь недалеко вже шум надходячої залізничі. Се вернуло ему память. Він зрозумів, який страшний замір его спровадив сюди до хати. Жінка крикнула голосно те словами, що темною якоюсь силою заволоділо его розумом. І він перелякав ся сам себе і свого заміру.

конче мати на розробок хоч з 500 левів. Звідки тільки грошей взяти? Наші люди, як би мали таку суму в руках, то й не рушались би з місця; їм би й ту було добре.

Той лист ми передрукували з американської Свободи, аби люди мали науку і пересторогу.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 9-го лютого 1897.

Вечерок Союзу. На вчорашній лист від панни і наші замітки про невеселу молодіж дістали ми від товариства „Союз“ повідомлене з печаткою і підписами старшини, що Союзани урядують дня 25-го лютого с. р. (отже в четвер) вечерок з танцями в салі гімнастичній при ул. Йосифа ч. 14. Союзани заповідають дуже веселу забаву.

Директор Чернівців. Новоіменованій директор черновецького магістрату Йосиф Відман прибув вже до Чернівців і зложив візиту бурмістрови Кохановському.

На дохід убогої молодіжи народної школи в Чернівцях при улиці палати краєвої відбуде ся в німецькім театрі представлене Der Bettelstudent — в четвер 11-го с. м.

Приготовляючий курс для хлопців, що в осени мали би вступити до першої класи рускої гімназії в Чернівцях, отворить ся дня 1. марця с. р., але під умовою, що зголосить ся відповідне число учеників. Зголошення приймає і редакція *Буковини*.

Для курців приготовляє Заряд виробу тютюну несподіванки, що вже з днем 1. марця мають появити ся в трафіках. Можна буде дістати найменші цигари „Інфанти“ по 6 зр. за сотку а також нові віржінія „Бразилі“ по 4 зр. за сотку вже з початком слідуєчого місяця. Крім того прийдуть в розпродаж на штуки нові цигаретки „Мемфіс“. Будуть они без дудок, з египетського тютюну і будуть коштувати по 2 гр. за штуку. Всі цигарети мають дістати ліпший папір, а тютюн більше всхідну приправу, деякі зверхні прикраси а особливо пуделка і картони мають отримати привабливішу зверхню форму.

Еміграція до Канади показала ся дуже некористною для нашого люду. Переселенці з Галичини жалують ся на великі морози і сильні приморозки вже в серпню, котрі в багато околицях знищили на пни дозріваюче збіжжє. Зарібків нема в зимі жадних а межі біднішими переселенцями панує крайня нужда. „Богато з них

переносить ся до Сполучених Держав, Тексасу і т. д. але і там нема для них добра. Судьба тих переселенців, що не мають готівки, така нещаслива, що приводить їх до розпуки.

Помер прихильний Русинам адвокат у Вижницях др. Бернард Кестенбанд в 58 році життя. Похорони его відбули ся в п'ятницю 5. с. м. о год. 2 пополудни при численній участі приятелів і почитателів покойника. Характером і правотою був се один з тих рідких людей, до котрих звертає ся ціле окружене, без огляду на віру і народність, з довірем і любовю. На похоронах промавляв по руски судя Коралевич і звеличав теплими, щирими словами діяльність того чесного чоловіка.

З життя Американців. В Провіданс одна дуже богата дама виходила шестий раз за муж. З попередниками пана молодого пані Елеонора Лінтер розвела ся в часі... девяти літ. Пона чару і принади 30 літня аматорка різноманітний запросила на весіле своїх п'ятих бувших мужів. З них чотири прибули, а п'ятий, звиняючись недугою, прислав бувшій жені... дорогий подарунок. Свідчить се... о не аби-якій холоднокровності жителів нового світа.

Лож. Фактом є, що пос. Барвіньський на посліднім засіданню виділу Товариства наукового ім. Шевченка — як-раз перед загальними зборами — заявив членам виділу, що під ніяким умовом не прийме вибору на голову товариства. Фактом є, що посол Барвіньський мимо просьби деяких членів виділу, щоби прийняв вибір бодай на звичайного члена виділу, заявив, що і такого вибору прийняти не може. Фактом є, що в наслідок тих заяв виділ, пропонуючи вибір членів до нового виділу товариства, на печатаній картці — вдоволяючи волю пос. Барвіньського, — імени его не умістив. Фактом є вкінці, що відкриваючи загальні збори членів товариства дня 2. лютого, в річи своїй прилюдно і поновно заявив, що в управі товариства на дальше участі брати не хоче і вибір свій відклонює. А мимо сих фактів написало „Дзла“ з 4. лютого: „що пос. Барвіньський муєв попрацати ся з товариством науковим ім. Шевченка.“ В такий спосіб — каже „Руслан“ — пп. Белей і Струсевич повідомляють круг своїх читателів о річах, що діють ся в ясний день, в очах кількадесяти свідків і на наших днях. І якже назвати таке поведене дневника? Лож на ложі їде і ложею поганяє. Розправляти ся з такими людсьми годі і длятого на погані інсинуації, клевети, підозрівання і брутальности „Дзла“, кинені на чоловіка, що своїми заходами так високо дивигнув товариство наукове ім. Шевченка в послідних кількох роках, відповідати не будемо. „Wie der Schelm ist, so denkt er“ — сказав хтось на подібні

інсинуації „Дзла“ і мабуть сими словами найлучше відправити тих паничів.

Другий поспішний поїзд на шлях Чернівці-Відень має курсувати від 1-го марця с. р. Міністерство залізниць хоче замінити особові поїзди ч. 311 і 312 на шляху Чернівці-Львів на поспішні поїзди і через те утворити дворазове поспішне полудне з поїздами поспішними ч. 3. і 4. зі Львова до Відня.

Сніжна заметіль здержала рух товаровий на шляху залізниць межі Гатною а Кімполонгом і Гадікфальвою а Радівцями. Отворене руху оголосить заряд залізниць по усуненню перепон.

Чудесна дитина. Скорий розвиток умів дитинячих впливає по більшій часті дуже некористно на їх розвій фізичний а неріз буває навіть причиною передчасної смерті, як се свідчить наведений тут примір. Хлопчина, син якогось убогого, німецького музика, маючи ледво 10 місяців співав вже мелодії, котрі ему грав отець. А коли мав півтора року грав вже на фортепіані менует Гайдна. Однак той неприродний розвій так вплинув нещасливо на розвій тіла талановитої дитини, що вмерла в п'ятих році.

Цісар німецький має щастє і до лотерії. Пять виграних впало на лоси, котрі були в посіданню цісаря Вільгельма. Дійсно, щастє — сліпе!

Нелюдська мама. В Спальов коло Вайскірхен знайдено в стайні 27-літнього мужчину, котрого там держала в голоді через п'ять літ его рідна мама. Коли сей злочин відкрили, побачили нещасного молодця цілком нагого, а в коло него відражаючи нечистість. Ніяка старанність не була в силі вже ему допомогти, а хоть его умилі, приоділи і нагодували, однак помер векорі. Про звірскість матери донесено властям.

З міського театру. Виставленем великої ваґнерівської опери „Лоєнгріна“ дав доказ директор Льове, що не боїть ся великих видатків в інтересі штуки, та що вміє використати сили свого ансамблю навіть для таких великих задач. Гардероба, декорації і реквізити були нові і дуже дорогі. Лебедя з мушлею сировадилі аж з Відня а панцирі і костюми замовлені в Берліні. Виконане було, як на Чернівці, дуже добре, тільки на жаль поминули п-ну Най з некористію для цілости. — Нині в користь субрети Гандзі Бавер „Поцілунок на пробу“ (Probekuss), в четвер „Палестрант“ (Bettelstudent), а в п'ятницю *Лоєнгрін* в річницю смерті Ваґнера.

Не мають дітий у Франції та тішать ся псами. Звістно що в Парижі є осібні кравці для шитя убрань покоєвим песикам, а там і кухарі для тої щасливої породи звірят. А найновішими часами почали деякі богаті Парижани

кинув топір під лаву, вхопив чимскорше ліхтарню і вибіг на двір. Поїзд надходив уже з гори. Его було видно з далека, як краєм долини спускав ся з противлежних горбів у величезнім півкрузі. Тихо, без пари і без саная котив ся поїзд бистро з гори силою самого розгону і пересував двоє червоних очий через куці і плоти, немов моргав ними до нещасного будника.

І справді здавало ся будникови, що ті червоні очі локомотиви кличуть его, моргають на него. Ему прийшло на думку, що ось тепер зараз може положити кінець своему горю. Підбіг скоро на шлях і положив ся на попереки шинів. Навіть лямпу взяв з собою в поспіху, але поставив єї за себе, щоби машиніст не побачив єї світла на шляху. Шини дрожали і гуркотіли, мовби остерігали перед зближаючим ся небезпеченством. Будника перейшла дрож від стіп до голови. Але він ухопив ся сильніше руками холодного заліза і приложив до него шию. В тій хвили виглянула через двері жінка. Єї мов щось торкнуло піти за чоловіком. Таким лютом і рішучим не бачила она его ніколи... Що з того товє вийти?

Коли побачила темну постать на шинах, а біля неї лямпу, зрозуміла божевільний намір свого чоловіка і без духу скочила ратувати его.

— Іване, Іваночку, татунцю мій любий! — крикнула в розпуці і сіпала его за руки, щоби відорвати їх від шин. — Миколо, ратуй, Миколо, ратуйку люди!... Таточку мій не буду,

не буду вже більше... встань Іване! Щож я пічну з діточками?!...

Жінка добувала всіх своїх сил, щоби відтягнути самоубійника зі шляху, а на єї крик насів в поміч і Микола. Але в буднику подвоїла сиду завзятість. Він тримав ся шин мов каїщами, а ногами копав і тручав на всі боки. Миколу, що приляг его і розціплював ему пальці, кусав зубами до крови. В тій хвилі здавало ся ему, що боронив свого життя, коли боров ся о смерть.

Хвиля ставала чим раз грізнішою. За закруту вирунуло одно світло локомотиви, відтак зараз друге. Червоні очі розступили ся широко а над ними чорніло ся широке чоло машини з тонким кошином. Поїзд був уже близько. Будничка вхопила ліхтарню і піднесла до гори. Локомотива видала переразливий свист. Зашуміла парова гальма, колеса заскреготіли, але бігу розгоненого з гори поїзду не спинила. Поїзд сунув ся наперед мов унір жадний крови. За хвилю мали лише захрупотіти кости тих трое людей, що в розпуці бороли ся між собою о жите і смерть.

В тім небезпеченстві зібрав Микола всі свої сили. Вхопив будника влів і перекинув его з таким махом через голову, що викручені руки пустили шини і він полетів аж за шлях долі греблі. За ним трутив Микола і жінку і сам зіскочив, а радше впав разом з нею долі греблі, коли вже поїзд був лише кілька кроків перед

ними. Поїзд перешумів скреготучи попри них. Чути було крик машиніста і паличів, кондуктори стояли на східцях ваґонів а занепокоєні подорожні наглим сигналом вихилили ся через вікна. Біг поїзду звільняв ся поволи і він застановив ся нарешті яких пятьдесять кроків від будки.

Надбігли кондуктори до того місця, де лежало ще трое заспанних, зворушених, непритомних людей.

— Що тут стало ся? Хто дав сигнал? — запитав надкондуктор. — Не відповідав ніхто. Зі страху і утоми не могли зібрати думок.

— Де будник? — запитав знов надкондуктор. — Чи шлях отвертий?

Настя прийшла перша до памяти. Але і зараз зрозуміла, що кара не мине їх за те, що заалармували поїзд.

— Я дала сигнал. Але небезпеченство вже минуло — шлях уже отвертий! — відповіла одним духом.

— Хтож ту лежить? Що стало ся на шляху?

— Той чоловік положив ся був на шини, а мій чоловік відтрутив его.

— Щож то за чоловік? Чого він лягав на шини?

— Або я знаю. Се парубок з нашого села!

— То найби був лежав! — воркнув надкондуктор гнівно. Ваш чоловік має жінку і діти. Чи ему годить ся наражати, своє жите для якогось бурлаки! —

прибирати песиків дорожчостями. На шії носять деякі пси золоті оброжі, в них виписують властителя діамантами свої імена; на ногах мож побачити бранзолети. Кожда така пса бранзолета коштує нераз пару тисяч франків, а не один бульдог або гончик дигає на собі 10 до 15 тисяч франків. Ось на що викидають багаті гроші!

Телеграми „Буковини“.

З дня 10-го лютого 1897 року.

Відень. Цісар прийняв вчора короля Міляна в одногодинній аудієнції.

Відень. Президент міністрів розпорядив, що державні урядники і служба при державних заводах має бути звільнена на час потрібний для виконання права виборчого.

Відень. Міністерство фінансів продало номінальних 117 мільонів корон позички інвестиційної по ціні 92 проценту спільні уряду почтових щадниць, Ротшильда, австрійській щадниці і різничій щадниці.

Прага. Посол Герольд доказував потребу свого внесення в чеськім соймі, щоби предложити цісареві адресу про державне право чеське, та підніс, що ідея державна єсть провідною звіздою Чехів. Посол Шаршід виказував шкідливість чеської державної ідеї для монархії і чеського народу; заявив, що Німці будуть завжди бороти ся против неї. Потім вийшли Німці з сали. Внесення Герольда на приверненя торічної адресової комісії прийняли голосами Чехів.

Царгород. Після донесень з Крети збула ся 9-го лютого вночі велика борба межи магомедами а християнами. Подробиці не знані. До консулів прийшов маніфест молодотурецької партії, що заповідає акцію свого виконавчого комітету, коли в теперішній управі не наступить жадна зміна.

Берлин. Архикнязь Ото приїхав сюди. Єго прийняв торжественно цісар, генераліція, представителі властей. Цісар обняв архикнязя і уцілували ся. Відтак удали ся до замку, де архикнязь повитав цісареву. Відбуло ся велике снідане.

— То єго служба! — кинула жінка несміло, а в душі тішила ся, що єї внав на думку в сам час такий щасливий викрут.

— Отже все в порядку? спитав ще кондуктор.

— Все, пане. Шлях отвертий!

Кондуктори завернули поспішно до поїзду і по дорозі подивляли відважне діло будника і сьвяте понятие служби у него аж до нараженя власного життя.

Незадовго засвістала машина, сапнула сильно кілька разів, а з комина бухнула червона луна разом з тисячними сьвітячими угликами — і поїзд рушив.

Будник вернув ся з жінкою до хати не промовивши ані слова, а Микола пішов надутий до села. „Чорт єї побори! Шкода хлона і дітий!“ думав собі.

За кілька днів будник повеселішав і помирился жінкою. Она відрекла ся вже всяких любощів з ким небудь, а при комісії, що зарядила дирекція залізничї задля тодішнього випадку зїзнавав Микола згідно з ними, що будник виратував єму жите з нараженем власної особи. Микола дістав кілька днів арешту а будник велику похвалу від своєї зверхности і надїю на одержане посади при будїї з перестанком для особових поїздів.

Лев Лопатинський.

СЕСТРА ЮЛІЯ.

Скасала
Анна Єшоросівна.

(Дальше.)

13.

Кристинювіль, 7-го сериня.

Цілих два місяці минуло від остатнього мого листу. Правда що так, Ганусю кохана? Може гніваєш ся, що сестра Юлія гірша на листи, як була твоя Юзя? Не гнівай ся на мене, моя миленька! То тільки може для тебе минуло два місяці, а для мене, здає ся, два дні. Я ще добре і не роздивила ся навколо себе, хоч то вже по правді півтретя місяця, відколи я в новіціятї. Нема таки коли. День за днем летить і летить, як мала година. Ту дзвонять на встанє, а ту вже й знов вечер. Мій Боже, якже то в небі мусить летіти час, коли я тепер на землі не можу чути ся, як скоро він минає; там деє рік цілий а може й сто лїт, як один день. Зірву ся о пятій рано, як задзвонять, раз-два збираю ся, бо душа квапить ся до каплиці. Там моє все щастє, там мій Ісус найсвятїйший; душа напирєє ся на розмову з ним. Не вєпіла я добре розгорнути ся з серцем на тїм розмишляню, а ту вже й година сплила. Гадаю, чекай же відплачу собі на службі божїй. Деж там — кілька пісень перєспїваєм — вже й по службі божїй. Ледве, що маю хвилинку часу відновити постановленє, яке зроблю собі на розмишляню, і просити Ісуса, аби менї дав о нїм памятати на цілий день і сповнити єго докладно. Зараз потїм сніданє, зараз знов духовне читанє пів годинки всеєго. А дальше розходим ся кожда до своєї роботи — от як тепер одні на жнива, другі роблять квіти до церкви, иньші шиють, я йду до кухні помагати сестрі кухарцї, дві сестрі лишають ся в захоронцї при дітях. Так до три чверти на дванацятю, доки не задзвонять на рахунок совєсти. По обїді годинка рекреациї; то знов отець наставник прийдуть на науку — по науцї ручні роботи, та й вже вечер; надїде вечірне читанє духовне і розмишляне, вечера, по вечерї приходять до нашої каплиці старші дївчата, сьпїваємо з ними молебен до Преч. Дїви Марїї і деяку пісню — та й вже дзвонять на вечірний рахунок совєсти і пів до десятої на спанє. — От уже й будеш знати тепер Ганусю, який в нас з-дебільша лад.

Розміркуй же сама, коли менї найти час на листи. Хїба як дзвонять на ручні роботи або в часї рекреациї. Я так і роблю. Так нинї просила я сестру наставницю, щоби мене увільнила від роботи і рекреациї для написаня листу до моєї Ганусї і до родичів. Раз на два місяці то нїкому не впаде в очи. Она дозволила би менї і частїйше, але погадай Ганусю сама, як би то виглядало, як другі сестрички працюють, а я би в тїм часї раз по раз бавила ся листами. Та певно, що менї би сєго нїхто не виїмнув, бо ми вєї дуже любимо ся, але я сама мусїла би себе вєстидати ся. Знов рекреация, каже нам все сестра наставниця, є такий час, ідо на нїм можна найбільше зібрати заслуг, бо треба бути для других сестер і услужною і чємною,

і веселою, бо скоро би одна сумувала, то вєї би посумніли. І треба бути покїрною і терпєливою, слухати як старші сестри говорять і вчити ся від них законної розмови а відвикати розмови сьвітової. То такого часу з часта годї опускати.

А все то так летить, так летить, що хоч бись часом може і хотїла стримати ся і сїсти до листу, то нема часу навїть добре розгадати ся, коли би то зробити. — Не гнівай же ся дїятого, Ганусю, на мене, як тобі коли видасть ся, що я з листом спїзнала ся. А ще й то скажу, моя милєсєнка: що менї тепер писати?! От списала я тобі, який в нас лад, а дальше, що би питати? То, як я молю ся, чого у Ісуса прошу, як працюю над моєю душею? Якже я то тобі опишу? А притїм, чи тож тебе займе? Хїба сама менї що пїддай, то я радо на се відповім, як зможу. Люби-ж мене й дальше, як любила, хоч би я часом з листом занєдбала ся, а я все для тебе, Ганусю, ховаю щирє серце. —

14.

Кристинювіль, 25-го сериня.

Дякую тобі, Ганусю, сердєчно, що ти мене вирозумїла і не напирєєш на мене з листами. Але на то, о що мене питаєш, відпишу тобі зі всею охотою. Питаєш ся найперше, чи наш закон багатїй? — Він такий багатїй, Ганусєнко, що єму цїни нема. Маємо в себе Ісуса, і Преч. Дїву, і сьв. ангели над нами чувають — а то такі скарби, що їм цїни нема в сьвітї. Ото перше наше багатєво. В задатку маємо кожда такий посаг, якого жадна царївна не мала і не має, бо приобїцав нам кождїй наш обручник, Ісус найлїпший, цїле своє серце а в додатку багатє-багатє небо. То другє наше багатєво. Маємо ще й третї скарби, але то вже кожда з осїбна їх собі мусить заробити і то з дня на день. Такі скарби, що нам запєвнюють на цїле жите безжурну кожду днину і ночи спокїйні а ще й смєрть легку і веселу. Але о то треба кождїй подбати і то досєть багатєво труда коштує. Тї скарби дїстаємо за цїльне захованє наших трох шлюбів і правил законних.

Моя Ганусю кохана! Я знаю, що ти за що иньше питала, а я що иньше відповіла. Але як уже зїйшла мова на багатєва нашї, то я мусїла нашими багатєвами правдивими похвалити ся. Иньших ми не маємо і не можемо мати, так не можемо, що навїть Ісусови присягаємо і шлюбємо, що иньших мати не будемо і не хочемо — онї нам вистарчать. Правда, маємо ще крім них наш домик, і огородек коло него і два морги поля і дві коровцї, але то так наше як не наше — то вєїх нас разом, кілько нас є, а жадної з осїбна. З осїбна для кождої треба тільки аби мала чим скромнєнєко приодїти ся і яко тако вижити. І Богу дякувати, якось нам вистає, і ще й бідних спмагаємо. Маємо що дня рано на сніданє якусь зупу і хлїб до того, на обїд до зупи ще маємо иньшу одну страву, а на вечер також маємо одну страву та ще часом і гербату. А в недїлю маємо ще й росїл і мясо. А як часом забракло би дєчого, як би приїшло ся день два перєпостити, то і то рахували би ми собі за наше багатєво, бо так у нас є, що в нас та багатша, котра менше потрібує. Але до-

тепер ще не було такого дня, в котрім би бодай хліба ми не мали. Кажуть сестри що на передівку кілька днів приходилось їм перебути на самім хлібі, моченім у воді, і були тогди найвеселіші. За мене так ще не було. Ми тепер дітям, що приходять до нашої захоронки, даємо щодня снідане і підвечірок — на снідане дістають молока і хліба а на підвечірок хліб з маслом або повилами. А е тої дрібноти часом трицять і більше.

(Дальше буде).

Приватна клініка хірургічна

(Приватна лічниця операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит оператора ц. к. хірург. клініки університетської Білмрота-Гуссенбавера у Відні

знаходить ся

в Чернівцях, улица Мецгера ч. 25.

В справі приймає хорих і інших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клініки Д-ра Квятковского в Чернівцях, улица ратушева (дім Вішоффера.)

Прекрасна повість Ольги Кобилянської „Царівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, вісімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою рекомендованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісти написав Осип Маковей.

„Царівна“ так своїм змістом, артистичним обробленем, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новішими повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповідане О. Я. Кониського „В день святої волі“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповідане Т. Галіна „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсі свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток для чемних діточок.“

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки“, а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовленя приймає й редакція „Буковини.“

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокое руске товариство асекураційне, припоручене Вещ. Духовенству і всім вірним через Впресєв. Митр. і Пресєв. Еп. Ординарияти всіх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контраасураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористийші услія і видає поліси і квити в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опроцентования по 5 процент. Гваранція цілковита. Уділи по 50 корон. Позички уділяють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на уділ.

Зголошеня о уділене агенції в місцевостях, де „Дністер“ не е заступлений, приймають ся.

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT

е на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмирюющий лік на втиране: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приимати з осторожністю лише флашки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празі.

Хто хоче мати добру і дешеvu МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожадує. Нові продаю дешевше як вєкди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цілий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обєлужу Вас по братньому.

З поважанєм
В. Данилевич,
машиніст у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. азєльничій (Bahnhofstrasse) ч. 26.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зор“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспінні	особові	міщані		поспінні	особові	міщані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломні і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломні, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букаретту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букаретту	1203	717	1048 616
З Новоселиць, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиць			430 621

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейский час ріжнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на залізници е 12 год., то на львівскім годиннику е 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях. За редакцію відповідає Осип Маковей. З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.